



LOKAL MOBILISERING MOT DOPING

PROSJEKTRAPPORT SAMARBEID MELLOM ANTIDOPING NORGE (ADNO) OG HORDALAND FYLKESKOMMUNE

01.08.18 – 31.08.19

Bakgrunn

Antidoping Norge (ADNO) er ei uavhengig stifting oppretta av Norges Idrettsforbund og Kultur- og kyrkjedepartementet. ADNO jobbar for ein rein idrett og eit dopingfritt samfunn.

Samarbeidsmodellen *lokal mobilisering mot doping* er tilknytt stiftinga, avdeling for førebygging og folkehelse. I regional kulturplan for Hordaland, 2015-2025 (kap.37 Idrett, s.97) understreka det at doping er eit område det vert satsa på: «*Utfordringar knytt til doping har fått ekstra fokus gjennom eit samarbeid med fylkeskommunen knytt mot dei vidaregåande skulane i fylket*». Viktigheita av arbeidet støttast også av Meld.st 19 Folkehelsemeldinga (2018-2019). ADNO og Hordaland fylkeskommune (HFK) har samarbeidd om ei førebyggjande mobilisering mot doping i to tidlegare periodar, 2014-2015 og 2016-2018. Denne rapporten tek for seg aktiviteten som er gjort i perioden 01.08.19 til 31.12.19. Rapporten byggjer på tiltak nedskrive i handlingsplan *lokal mobilisering mot doping Hordland fylkeskommune 2018-2020*.

Føremålet med samarbeidet *lokal mobilisering mot doping*, har vore å gje unge menneske føresetnader for å ta avstand frå dopingbruk, og sjølv kunne handtera risikofaktorar for dopingbruk, og såleis redusera dei fysiske-, psykiske- og samfunnsmessige konsekvensane som følgje av dopingbruk blant ungdom. Samstundes har fokuset vore at fagleg tilsette ved vidaregåande skular i Hordaland og andre relevante yrkesgrupper skal ha fått auka kunnskap om doping og tilhøyrande problematikk, og vite kor dei kan venda seg for å få hjelp/behandling og meir informasjon.

Organisering

Ein fylkeskoordinator har vore tilsett i ein 60 % stilling for å utøva og koordinera det forebyggjande- og informasjonshevande arbeidet. Lokal mobilisering mot doping har vore samfinansiert med midlar dels frå fylket, og dels frå ADNO gjennom driftstilskott frå helsedirektoratet. I tillegg har fylkeskoordinator hatt ei 20 % stilling knyta til sentrale arbeidsoppgåver internert og finansiert av ADNO sentralt. ADNO har hatt fag- og personalansvar for fylkeskoordinatoren.

For å forankra arbeidet lokalt, blei det etablert ei styringsgruppe som har leia og støtta opp under arbeidet. Styringsgruppa har fungert som lokale ressurspersonar og gjort det førebyggjande arbeidet mogleg i regionen. Styringsgruppa har bestått av følgjande personar:

- Fredrik Lauritzen, avdelingsleiar for førebygging og folkehelse i ADNO.
- Tor Helge Myhre, fylkeskoordinator i ADNO/fylkeskommunen.
- Knut Songve, organisasjonssjef i Vestland idrettskrins.



- Britt Karen spjeld, fylkesidrettsjef i Vestland FK.
- Hanne Espe, spesialrådgjevar kultur, idrett og inkludering i Vestland FK.
- Anne Mette Nesje Porten, Seniorrådgjevar strategisk utvikling og digitalisering i Vestland FK.
- Venke Barrikmo, opplæringsavdelinga i Vestland FK.

Aktivitet

Her følger ei oppsummering av tiltaka som har vorte gjennomført i perioden 01.08.18 – 31.12.19.

Vidaregåande skular

Tilbodet om undervisinga gjekk ut til alle skulane og har vore kostnadsfritt. Innverande samarbeidsperiode har det vore eit ekstra fokus på dei yrkesfaglege studieretningane. Dialog med skulane genererast i stor grad gjennom fylkeskoordinatorens nettverk og evne til byggja nettverk undervegs. Følgjande 19 skular fått elevforedrag i perioden¹:

Bergen Katedralskule, Knarvik Vgs, Stord Vgs, Langhaugen Vgs, Slåtthaug Vgs, Rubbestadneset Vgs, Fyllingsdalen Vgs, Bergen Maritime Vgs, Austevoll Vgs, Kvinnherad Vgs, Åsane Vgs, Osterøy Vgs, Os Vgs, Sotra Vgs, Kvam Vgs, Fusa Vgs, Sogndal Vgs, Flora Vgs og Firda Vgs.

Rein skule

Hausten 2019 vart den første sertifiseringa av ein *rein skule* gjennomført i Hordaland (<https://www.hordaland.no/nn-NO/skole/slatthaugvgs/artikkelarkiv/slatthaug-vgs-sertifisert-som-rein-skole/>). Slåtthaug vidaregåande skule har implementere førebyggjande antidopingarbeid i ei rekkje fag, på den måten har det førebyggjande arbeidet blitt implementert i den daglege undervisninga. Det er eit positivt signal til arbeidet som vert lagt ned, då dette er ei sertifisering som heng høgt. Kun 8 skular nasjonalt innehar sertifiseringa som *rein skule*.

Kompetanseheving

Fylkeskoordinator har gjennomført kompetansehevande foredrag for ei rekkje yrkesgrupper i dei vidaregåande skulane, blant anna for lærarar, elevtenesta, helsesjukepleiarar og miljøarbeidarar. Ei sentral del i kompetansehevinga har vore å gi yrkesgruppene verktøy til å implementera det førebyggjande arbeidet i undervisninga, gjennom e-læringsverktøyet rein elev (<https://www.antidoping.no/forebygging/ren-elev>) . Følgjande 11 skular har fått opplæring og kompetanseheving:

Bergen Katedralskule, Stord Vgs, Slåtthaug Vgs, Rubbestadneset Vgs, Åsane Vgs, Stend Vgs, Metis Vgs, Nordahl Grieg Vgs, Osterøy Vgs, Bergen Maritime Vgs, Sotra Vgs.

Det har også vore tiltak retta mot ei breitt spekter av yrkesgrupper utanfor dei vidaregåande skulane:

- Sofaprat på litteraturhuset i Bergen med tema *kropp og kroppsmisnøye blant ungdom* i saman med idrettscampus Bergen, link: https://www.youtube.com/watch?v=FZYkTy5ROvc&feature=emb_logo.

¹ Nokre skular har blitt besøkt fleire gonger. Skular som hadde foredrag hausten 2018, fekk foredrag hausten 2019. Tal på skular besøkt, representerer derfor ikkje tal på mengde foredrag.



- Foredrag på foreldremøte for Vg1-Vg3 ved Slåtthaug Vgs.
- Foredrag og praktisk undervisning i Rein trening under *nettverkssamling for kroppsøvlingslærarar Stord 07.08.19.*
- Kveldsseminar med tema doping og rusmidlar i kultursalen i Sotra, for innbyggjarar i Fjell kommune.
- Foredrag for folkehelsekontakter i Hordaland på nettverkssamlinga *erfaringsamling for folkehelsekontaktar i Hordaland.*
- Foredrag for innsette og tilsette ved Bjørgvin og Bergen fengsel.
- Stand folkehelsekonferanse i Bergen 16.10.18.
- Deltatt på trepartssamarbeidsmøter mellom ADNO, politi og treningssentera på Askøy/Sotra og på Voss.

Kommunar

Det har vore dialog med fleire kommunar innverande samarbeidsperiode, og fylkeskoordinator har gjennomført tiltak i nokre kommunar som eit ledd i satsinga ut mot kommunane. Det er eit mål at kommunar i fylket skal inngå kommunale samarbeidsavtaler med ADNO.

- Foredrag for foreldre, lærarar og elevar ved Meland ungdomsskole.
- Foredrag for elevar ved Øygarden ungdomsskule i samanheng med psykisk helseuke.
- Presentasjon av kommunalt samarbeid for Askøy kommune.
- Oppretta dialog med SLT-koordinatorar i regionen for å informere om lokal mobilisering mot doping.

10.01.20 inngjekk Askøy kommune ei kommunal samarbeidsavtale med ADNO *lokal mobilisering mot doping* (<https://askoy.kommune.no/nyheter/samarbeider-med-antidoping-norge>). Dette er den første kommunen i Vestland FK som inngår ei slik avtale. ADNO har totalt 14 kommunale samarbeid i Noreg per 10.01.20.

Media dekning

Under følgjer nokre utvalde saker frå media kor arbeidet vert omtala:

- Sak på 21-nyheitene på Tv2 16.09.19 om doping og førebygging relatert til Slåtthaug Vgs og Rein Skule: <https://www.tv2.no/v/1494635/>
- Nyheitsak i lokalavisa Strilen 31.03.19: <https://www.strilen.no/nyheiter/i/lAneJA/debuten-skjer-ofrast-tidleg-i-20-aara>
- Kronikk i BT 07.02.19 av Tor Helge Myhre og Fredrik Lauritzen: <https://www.bt.no/btmeninger/debatt/i/oRrwpV/et-dopingfritt-samfunn-starter-i-lokalmiljoene>



Oppsummering aktivitet 01.08.18 – 31.12.19

	Tal Tiltak	Tal Tilhørarar
Skuleforedrag	76	3907
Kompetansehevande foredrag	29	866
Møter og liknande	28	131
Totalt	133	4904

Evaluering

I etterkant av foredraga får tilhøyrarane moglegheit til å svare på ei kort elektronisk spørjeundersøking via mobil, vedrørande korleis dei oppfatta føredragshaldar og innhaldet i føredraget. Oppslutning viser at tema er noko som engasjerer, godt over 90% svarar i positiv retning.

Spørsmål	Einig/heilt einig	Verken eller	Ueinig/heilt ueinig
Føredragshaldar opplevast som fagleg kompetent	95 %	1 %	4 %
Føredragshaldar var god til å formidle stoffet	97 %	2 %	1 %
Det var lett å forstå innhaldet i føredraget	96 %	2 %	2 %
Alt i alt var det eit nyttig føredrag	91 %	7 %	2%

*Data henta frå Survey-xact, N= 855. (Både elevar og yrkesgrupper).

Vegen vidare

Det er ønskjeleg at fylkeskoordinator i ny samarbeidsperiode skal fungera som ein regional ressursperson knyta opp mot det førebyggjande antidopingarbeidet i Vestland fylke. Gjennom ei 100% stilling mogleggjer dette nye og fleire tiltak, og gjer det mogleg å ekspandera arbeidet. Lokale aktørar som til dømes Idrettscampus Bergen vert nyttig inn i den nye samarbeidsperioden. Det er ønskjeleg å fortsetta å auka fokuset på å få med fleire kommunar i Vestland fylke. Forslag til ny handlingsplan for samarbeidsperiode 2020-2023 er lagt ved, og vert vedtatt av styringsgruppa ved neste møte.

Spørsmål om rapporten og arbeidet kan rettast til:

Fylkeskoordinator, Tor Helge Myhre.

Torhelge.myhre@antidoping.no / 90881480.

